X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
**(nr 158)**
z dnia 8 lipca 2025 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Finansów Publicznych (nr 158)

8 lipca 2025 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Janusza Cichonia (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

**– opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. (druk nr 1295):**

**1. Opinia Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju o:**

**a) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:**

**– dochody i wydatki,**

**– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;**

**b) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar:**

**– dochody i wydatki,**

**– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;**

**2. Opinia Komisji Edukacji i Nauki o:**

**a) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka:**

**– dochody i wydatki,**

**– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**

**– dotacje podmiotowe i celowe;**

**b) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie:**

**– dochody i wydatki,**

**– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**

**– dotacje podmiotowe i celowe;**

**c) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk:**

**– dochody i wydatki,**

**– dotacje podmiotowe i celowe;**

**d) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 29;**

**e) części budżetowej 90 – Akademia Kopernikańska:**

**– dochody i wydatki,**

**– dotacje podmiotowe i celowe;**

**f) dotacjach podmiotowych;**

**g) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;h) agencjach wykonawczych:**

**– Narodowym Centrum Badań i Rozwoju,**

**– Narodowym Centrum Nauki;**

**i) państwowych osobach prawnych:**

**– Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,**

**– Centrum Łukasiewicz,**

**– Akademii Kopernikańskiej,**

**– Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego;**

**3. Opinia Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o:**

**a) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej:**

**– wydatki;**

**b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 11, 26, 52 i 56;**

**c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:**

**– 801 – Oświata i wychowanie:**

**– dochody i wydatki,**

**– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**

**– dotacje celowe;**

**– 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:**

**– dochody i wydatki,**

**– dotacje celowe;**

**d) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Gzik** sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Henryk Kiepura** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Rafał Kępka** wiceprezes Głównego Urzędu Miar wraz ze współpracownikami, **Aneta Stuleblak** zastępca prezesa Urzędu Patentowego wraz ze współpracownikami, **Monika Kallista** kanclerz Polskiej Akademii Nauk wraz ze współpracownikami, **Marcin Górski** zastępca dyrektora Instytutu Rozwoju Języka Polskiego, **Małgorzata Milian-Pogonowska** dyrektor Działu Finansów i Administracji Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz **Sławomir Żyła** pełniący obowiązki dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięła pracownica Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje: rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Rozpatrzymy dzisiaj opinię Komisji Edukacji i Nauki oraz Gospodarki i Rozwoju, opinię Komisji Edukacji i Nauki i w pkt 3 opinię Komisji Edukacji, Nauki oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Witam na naszym posiedzeniu panią Hannę Majszczyk, panią minister, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pana Henryka Kiepurę, sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, pana Rafała Kępkę, wiceprezesa Głównego Urzędu Miar ds. certyfikacji, panią Anetę Stulebiak… Stuleblak, przepraszam, zastępcę prezesa Urzędu Patentowego, panią Monikę Kallistę, kanclerza Polskiej Akademii Nauk, pana Marcina Górskiego, zastępcę dyrektora Instytutu Rozwoju Języka Polskiego, pana Marcina Dobruka, dyrektora generalnego Urzędu Patentowego. Witam także wszystkie towarzyszące państwu osoby.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Przypomnę, że rozpatrujemy wykonanie budżetu w częściach należących do właściwości innych komisji. Informacja dla naszych gości: posłowie, członkowie Komisji otrzymali informacje o wykonaniu budżetu, przygotowane przez dysponentów, przygotowane przez państwa. Otrzymali także informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wykonania budżetu w tych częściach budżetowych. Wszystkie materiały, łącznie z przygotowywanymi przez was, przez właściwe resorty, urzędy, także informację NIK-u, posłowie mają pod ręką w wersji elektronicznej na swoich iPadach.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych przebiega w następującym trybie: po pierwsze, wystąpienie posła referenta komisji branżowej, po drugie, wystąpienie posła koreferenta wyznaczonego przez Komisję Finansów Publicznych, po trzecie, wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli i dyskusja, w ramach której pytania, odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych. Tyle informacji o trybie.

Przystępujemy do realizacji pkt 1, czyli rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji, Nauki oraz Gospodarki i Rozwoju. I tutaj referentem komisji jest pan Adrian Witczak. Bardzo proszę o zreferowanie opinii Komisji. Komisje Edukacji i Nauki oraz Gospodarki i Rozwoju, tak?

**Poseł Adrian Witczak (KO) – spoza składu Komisji:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w imieniu pani przewodniczącej Krystyny Szumilas, jak również Komisji Edukacji i Nauki, chciałbym przedstawić opinię w sprawie wykonania budżetu państwa w 2024 roku w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Wykonanie dochodów w części 61 – Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wyniosło 76 730 tys. zł, czyli 106% w stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. Wydatki Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w 2024 roku wyniosły ogółem 98 728 tys. zł, tj. 99% w stosunku do planu po zmianach. W porównaniu z rokiem 2023 wydatki były wyższe o 11 527 tys. zł, tj. o 13,2%, a wykonanie budżetu państwa w części 61 nie wzbudziło zastrzeżeń Komisji. Komisja wzięła pod uwagę również ocenę Najwyższej Izby Kontroli, która oceniła wykonanie budżetu państwa w 2024 roku w części 61 pozytywnie. Na wszystkie pytania, które były skierowane do Urzędu Patentowego, zostały udzielone odpowiedzi. W związku z tym Komisja nie miała żadnych zastrzeżeń i rekomenduje Komisji Finansów Publicznych przyjęcie tej części budżetu. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo panu posłowi referentowi. A teraz wysłuchamy koreferatu. Pani poseł Joanna Frydrych. Bardzo proszę.

**Poseł Joanna Frydrych (KO):**

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów oraz przeprowadzeniu… wysłuchaniu sprawozdania posła sprawozdawcy Komisji chciałam zwrócić uwagę na kilka punktów, a mianowicie dochody Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w 2024 roku wynosiły 76 730 tys. zł, co stanowiło 106,6% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. W porównaniu z rokiem 2023, kiedy wpływy osiągnęły poziom 77 688 tys. zł, odnotowaliśmy spadek o 958 tys. zł, czyli o 1,2%. Utrzymanie wpływów na poziomie wyższym od zakładanego planu jest efektem stabilnej liczby zgłoszeń i opłat za ochronę wynalazków, znaków towarowych oraz wzorów przemysłowych, chociaż niewielki spadek względem ubiegłego roku może wynikać z nieznacznego zmniejszenia liczby nowych zgłoszeń gospodarczych. Natomiast wydatki, całkowite wydatki urzędu wynosiły 98 728 tys. zł, co stanowi 99,2% planu po zmianach. W porównaniu z 2023 rokiem wydatki wzrosły o 11 527 tys. zł, czyli o 13,2%. Wzrost ten związany jest przede wszystkim ze wzrostem wynagrodzeń oraz kosztów bieżących funkcjonowania urzędu, w tym utrzymania siedziby i obsługi realizowanych projektów. Nieznaczne, bo o niecały 1%, a dokładnie 0,8% niewykonanie planu wskazuje na dobre zarządzanie środkami i rezerwę budżetową, która świadomie zabezpieczyła ewentualne zmiany w harmonogramie prac inwestycyjnych i projektowych.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia, to wydatki na wynagrodzenia w 2024 roku wynosiły 68 967 tys. zł, mieszcząc się w limicie przyznanym na ten cel. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia na pełnozatrudnionego pracownika wzrosło do 12 771,59 zł, co oznacza wzrost o 1703,68 zł, tj. 15,4% w porównaniu z 2023 rokiem. Wyższe koszty wynagrodzeń wynikają ze wzrostu kwoty bazowej i podwyższenia minimalnego wynagrodzenia, wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego awansu wśród ekspertów, a także dodatkowych środków na realizację

projektu PORTOS oraz przygotowania polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku. Wzrost wynagrodzeń został w pełni pokryty w ramach przyznanego limitu. Chcę zwrócić uwagę, że Najwyższa Izba Kontroli oceniła wykonanie budżetu Urzędu Patentowego za 2024 rok pozytywnie, nie zgłaszając żadnych zastrzeżeń. W związku z powyższym również nie zgłaszam zastrzeżeń. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo, pani poseł. Teraz poproszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli wykonania budżetu w tej części. Bardzo proszę.

**Doradca ekonomiczny Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Anna Kłopotek:**

Dzień dobry. Anna Kłopotek doradca ekonomiczny, Departament Gospodarki Skarbu Państwa i Prywatyzacji. W odniesieniu do tej części budżetowej rzeczywiście nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. W związku z powyższym nie formułowaliśmy żadnych wniosków pokontrolnych, nie formułowaliśmy uwag. Myślę, że dane na temat dochodów, wydatków zostały zaprezentowane, stąd jeżeli ewentualnie będą pytania, to bardzo proszę. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam zatem zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju.

I przystępujemy do… Przepraszam… Tak, dobrze. Przystępujemy teraz do rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji i Nauki. I tutaj bardzo proszę panią poseł Krystynę Szumilas o zreferowanie opinii Komisji, ale także o przedstawienie koreferatu. Nie, coś ja…

**Poseł Krystyna Szumilas (KO):**

Dziękuję. Panie przewodniczący, ja rozumiem, że od razu wszystkie części, które tutaj zostały wymienione w pkt 2, czyli część budżetowa 28 – Szkolnictwo wyższe i…

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Ja przepraszam, nie dopełniliśmy całości, bo pan poseł Adrian Witczak jeszcze powinien nam przedstawić opinię…

**Poseł Adrian Witczak (KO) – spoza składu Komisji:**

Panie przewodniczący, jeszcze, bo my przedstawiliśmy na ten moment część 61, ale jeszcze część 64 – Główny Urząd Miar.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Bardzo proszę. Powinien pan to zrobić od razu, ale okej.

**Poseł Adrian Witczak (KO) – spoza składu Komisji:**

Aha, okej. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w imieniu Komisji Edukacji i Nauki chciałbym przedstawić również opinię w sprawie wykonania budżetu w części 64. W 2024 roku dochody w części 64 wyniosły 80 062 tys. zł i były wyższe od planowanych w ustawie budżetowej o 16,2%. Wydatki Głównego Urzędu Miar w 2024 roku wyniosły 266 346 tys. zł, co stanowiło 99,5% planu finansowego po zmianach. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost wydatków zrealizowanych o 50 579 tys. zł, czyli o 23,4%. Komisja Edukacji i Nauki skierowała pytanie z czego wynikał ten wzrost. Po przedstawieniu informacji przez prezesa, te wyjaśnienia zostały przyjęte. Chciałbym zwrócić również uwagę, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 64, jednak zwróciła uwagę na nieprawidłowości, i przedstawiła wnioski, które miały na celu podjęcie działań i poprawę rzetelności planowania wydatkowania środków z rezerw celowych budżetu państwa, jak również zaktualizowanie polityki rachunkowości w zakresie korespondencji kont z kontem 227 – Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich. Po zapoznaniu się z tymi informacjami, jak również i wyjaśnieniami prezesa, Komisja Edukacji i Nauki pozytywnie zaopiniowała i również rekomenduje przyjęcie tego wykonania budżetu. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo. Koreferat do tej części także przygotowała pani poseł Joanna Frydrych, ale musiała wyjść na salę plenarną. Ale upoważniła i zostawiła swój koreferat pani poseł Dorocie Marek. Bardzo proszę, pani poseł, o przedstawienie tego koreferatu.

**Poseł Dorota Marek (KO):**

Panie przewodniczący, państwo ministrowie, Wysoka Komisja, dochody w 2024 roku Głównego Urzędu Miar wyniosły ponad 80 000 tys. zł. Jest to wynik znacznie przewyższający oczekiwania. Dochody były o 16,2% wyższe niż zakładał to roczny plan budżetowy. Ta nadwyżka nie jest przypadkowa. Wynika ona bezpośrednio ze zwiększonej aktywności urzędu. Odnotowano bowiem wyższe wpływy z tytułu świadczonych usług, opłat, a w szczególności ze zwiększonej liczby zgłoszeń do legalizacji np. liczników energii elektrycznej. Można więc powiedzieć, że urząd efektywnie odpowiadał na rosnące zapotrzebowanie gospodarki. Choć plan został znacznie przekroczony, to uzyskane dochody były minimalne, bo około 2% niższe niż w roku 2023. Nie jest to jednak powód do niepokoju. Realizacja planu na poziomie 116%, świadczy o bardzo dobrej kondycji finansowej i skuteczności w generowaniu przychodów.

Wydatki urzędu w 2024 roku ukształtowały się na poziomie 266 000 tys. zł, co stanowi 99,5% założonego planu. Tak wysoki wskaźnik wykonania planu świadczy o bardzo dobrej dyscyplinie budżetowej, precyzyjnym planowaniu i efektywnym wydatkowaniu środków. Porównując do roku poprzedniego, widzimy znaczący wzrost wydatków, o 23,4%. Ten wzrost wynikał z 2 głównych czynników: wzrostu wydatków bieżących, które obejmowały przede wszystkim wynagrodzenia oraz koszty utrzymania i funkcjonowania urzędu, po drugie, wzrostu wydatków majątkowych, czyli inwestycji w sprzęt, infrastrukturę, które były o ponad 13 000 tys. zł wyższe niż w roku 2023.

Wynagrodzenia. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Głównym Urzędzie Miar wzrosło w stosunku do roku poprzedniego o 14,5%, osiągając poziom 8760 zł. Na ten wzrost wpłynęły ogólne regulacje płacowe w sferze budżetowej oraz niewielki, ale zauważalny wzrost zatrudnienia o 19 osób w przeliczeniu na pełne etaty. Jeśli chodzi o porównanie do planu, przedstawione dane nie precyzują planu dla samych wynagrodzeń. Jednakże, jako że wynagrodzenia stanowią największe, bo aż 60-procentowy składnik wszystkich wydatków urzędu, a całość wydatków została zrealizowana niemal w 100%, zgodnie z planem, można wnioskować, że fundusz płac również był zarządzany w sposób zdyscyplinowany i zgodny z założeniami. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo, pani poseł. Po raz kolejny wywołam Najwyższą Izbę Kontroli. Bardzo proszę, czy w tej części mieliśmy jakąś kontrolę?

**Doradca ekonomiczny departamentu NIK Anna Kłopotek:**

Anna Kłopotek doradca ekonomiczny Departamentu Gospodarki Skarbu Państwa i Prywatyzacji. Tak, przeprowadzaliśmy kontrolę. Tutaj w zasadzie w większości też… Znaczy ocena była pozytywna. W większości oceniliśmy działania podejmowane przez prezesa Głównego Urzędu Miar pozytywnie. Stwierdziliśmy 2 nieprawidłowości. Wnioski pokontrolne zostały zacytowane, no to siłą rzeczy one dotyczyły planowania i jednej z rezerw budżetowych i zapisów w polityce rachunkowości. Niemniej jednak prezes Głównego Urzędu Miar w odpowiedzi wyjaśnił, że wnioski zostaną zrealizowane. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Nie widzę zgłoszeń. Tym razem ostatecznie zamykam omawianie wykonania budżetu we właściwości Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju. To były wspólne opinie.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji i Nauki. Tutaj poproszę panią poseł Krystynę Szumilas. Pani przewodnicząca, proszę o zreferowanie opinii Komisji i przedstawienie koreferatu, bo dzisiaj występuje pani na Komisji w dwóch osobach.

**Poseł Krystyna Szumilas (KO):**

Dziękuję, panie przewodniczący. W pierwszej kolejności pozwolę sobie przedstawić opinię Komisji Edukacji i Nauki w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa, uchwalonej na posiedzeniu 25 czerwca 2025 r. Komisja Edukacji rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli

w zakresie, po pierwsze, części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, po drugie, agencji wykonawczych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowego Centrum Nauki, po trzecie, państwowych osób prawnych: Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Centrum Łukasiewicz i Akademii Kopernikańskiej, po czwarte, części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk, po piąte, części budżetowej 90 – Akademia Kopernikańska, po szóste, części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie, po siódme, państwowej osoby prawnej – Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego i, po ósme, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe pozycja 29.

Po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów części budżetowej, opiniami ekspertów, po wysłuchaniu stanowiska Najwyższej Izby Kontroli, dodatkowych wyjaśnień ze strony przedstawicieli rządu oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, Komisja pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2024 roku w powyższym zakresie. To jest sprawozdanie Komisji Edukacji i Nauki.

A teraz pozwolę sobie odnieść się bardziej szczegółowo do konkretnych części w koreferacie. Pierwsza część, część 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, nakłady były realizowane zarówno w ramach części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, jak również w zakresie pozostałych części budżetowych w dziale 730. Ponad 1 500 000 tys. zł wydatkowano również z budżetów innych ministrów na działalność badawczo-rozwojową. Jeżeli chodzi o szkolnictwo wyższe i naukę, to wydatki były wyższe… przepraszam, dochody były wyższe o 48,1% od zaplanowanej kwoty w ustawie budżetowej. Jeżeli chodzi o wydatki, wykonanie wydatków w części 28 było na poziomie 98,5% planu, i to jest wzrost o 22,7% w porównaniu do roku 2023. Warto też podkreślić, i to było podkreślane na Komisji Edukacji, że wzrosły płace o 30% pracowników naukowych i 20% pozostałych pracowników. Myślę, że też bardzo ważna informacja, że ten wzrost płac, który został dokonany w części 28, zatrzymał trend przenoszenia się młodych naukowców… naukowców z nauki do przemysłu, szczególnie, jeżeli chodzi o młodych naukowców. Myślę, że to jest bardzo dobra informacja. W części 28 realizowane były również plany wieloletnie. Na plan „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy" – VI etap wydatkowano 100% środków w ramach realizacji badań naukowych i prac rozwojowych finansowanych ze środków będących w dyspozycji ministra nauki za pośrednictwem NCBiR-u. W 2024 roku opracowano 210 rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej, tj. 119,3% kwoty planowanej.

Przechodząc do jednostek Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, tutaj plan został wykonany w wysokości 85,4% wielkości planowanej. Przy NCBiR warto zaznaczyć, że opinia Najwyższej Izby Kontroli była opisowa, ponieważ tam występowały pewne nieprawidłowości, które w trakcie kontroli zostały wyjaśnione. Natomiast one wynikają też z historii. Pamiętamy projekty NCBiR-u realizowane niezgodnie z planem w poprzedniej kadencji Sejmu, więc tutaj został wprowadzony plan naprawczy, wprowadzony przez obecne Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przejęło nadzór nad NCBiR-em w II kwartale 2024 roku.

Narodowe Centrum Nauki zrealizowało plan w 89,9%. Jeżeli chodzi o Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, to plan został zrealizowany w wysokości 98,5%. I tutaj zarówno, jeżeli chodzi o Narodowe Centrum Nauki jak i o Narodową Agencję Wymiany Akademickiej nie było zastrzeżeń, co do realizacji tego planu. Centrum Łukasiewicz zrealizowało plan w 98,3%, i tutaj też nie było zastrzeżeń. Ocena Najwyższej Izby Kontroli. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację wydatków w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka. To jest część 28.

Teraz przechodząc do części 30. W części 30 wydatki finansowe były realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zadania obejmowały kształcenie, nauczanie, wychowanie, kulturę fizyczną dzieci i młodzieży, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji innych organów administracji publicznej. Dotyczyły również organizacji dziecięcych i młodzieżowych, w tym z systemu dofinansowania zadań realizowanych przez te organizacje. Tutaj warto zwrócić uwagę na to, że dochody w części 30 stanowiły 482,9% planu, więc bardzo duży wzrost tych dochodów. To było spowodowane uzyskaniem zwiększonych wpływów z tytułu zwrotu dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur. Też taka uwaga, że bardzo trudno jest w tym dziale oszacować dochody.

Jeżeli chodzi o wydatki, to wydatki były realizowane… m.in. w ramach tego działu finansowane były działania przez 7 rozdziałów kwalifikacji budżetowej. I tutaj są takie działy jak: Szkolnictwo polskie za granicą, Komisje egzaminacyjne, Jednostki pomocnicze szkolnictwa, Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli. Jeżeli popatrzymy, to w zależności od rozdziału, np. wydatki na szkolnictwo polskie za granicą, zrealizowano w niemalże 100%, natomiast w innych przypadkach była realizacja na trochę niższym poziomie, ale też nie budziła wątpliwości.

Przechodząc do części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk, ja już muszę sobie tutaj znaleźć odpowiedni dokument, jeżeli chodzi o Polską Akademię Nauk, to warto podkreślić, że wydatki Polskiej Akademii Nauk zostały zwiększone pod koniec roku 2023, kiedy do Polskiej Akademii Nauk trafiło około 900 000 tys. zł. To wynikało z niedofinansowania Polskiej Akademii Nauk w poprzedniej kadencji. W 2024 roku dofinansowanie wynosiło już 1 200 000 tys. zł. Widać, że ta różnica… Nie wiem, czy nie pomyliłam. W 2023 roku to było 900 000 tys. zł, w 2024 – 1 200 000 tys. zł, więc o 300 000 tys. zł więcej. Realizacja budżetu, również w zakresie Polskiej Akademii Nauk, nie budzi wątpliwości. Jeżeli chodzi o realizację budżetu, to budżet został zrealizowany w wysokości 80… nie, przepraszam, w wysokości 90,8% planu po zmianach. Tak że tutaj również nie budzi wątpliwości wykonanie budżetu Polskiej Akademii Nauk. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu Polskiej Akademii Nauk.

Przechodząc do następnego działu… – no tak, za dużo dokumentów – to jest…

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

83 – Rezerwy celowe.

**Poseł Krystyna Szumilas (KO):**

…dział 83 – Rezerwy celowe, zrealizowano wydatki w wysokości 97,3%. Tutaj były stypendia Prezesa Rady Ministrów, które to wydatki zostały wykonane w 100%. W ramach rezerwy celowej pozycja 23 – Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, tutaj mamy wydatki zrealizowane w wysokości 85,8%. Tu są takie wydatki, jak: zadania związane z wyposażeniem szkół w podręczniki, dofinansowanie świadczeń pomocy społecznej, rządowy program rozwijania infrastruktury szkolnej, dofinansowanie zakupów podręczników i materiałów w ramach rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, czy takie programy jak „Podróże z klasą", „Zielone Szkoły dla Powodzian". W ramach rezerwy części 83 pozycja 52 jest również zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego. Tutaj trzeba podkreślić, że w 2024 roku znacznie zwiększyła się kwota wydatkowana na ten cel z budżetu państwa i wynosiła ona 4 190 000 tys. zł. Została zrealizowana w wysokości 100%.

Mamy jeszcze część 85 – Budżety wojewodów. Tutaj mamy dochody, ale przejdźmy do wydatków, bo dochody nie rodzą wątpliwości. Wydatki to są również wydatki na statutową działalność kuratoriów oświaty, dofinansowanie placówek przedszkolnych, to jest przekazanie dotacji z budżetu państwa, samorządu, nagród kuratorów i innych zadań realizowanych przez kuratoria oświaty. Realizacja 96,9% planu. Dotacje celowe na dotacje w budżetach wojewodów. Dotacje z budżetów wojewodów to są te wszystkie środki, które zostały przekazane z rezerw celowych na zadania realizowane przez samorządy terytorialne wykonane na poziomie 100%, i też nie rodzą wątpliwości. I jeszcze mamy, ale to już jest następny punkt, opinię razem z komisją samorządu terytorialnego.

Konkludując, jako koreferent, wnoszę o pozytywne zaopiniowanie budżetu w przedstawionych przed chwilą częściach.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli w tych częściach.

**Pełniący obowiązki dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Sławomir Żyła:**

Sławomir Żyła pełniący obowiązki dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego. Jeśli chodzi o część 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, to Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 roku w tej części. Zgodnie z założeniami

przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 roku, kontrola dochodów budżetowych została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. Natomiast w wyniku kontroli 7,60% wydatków w tej części stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w przepisach o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. Natomiast stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na ocenę ogólną. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje również pozytywnie sporządzone sprawozdania budżetowe w zakresie operacji finansowych.

Jeśli chodzi o część 30 – Oświata i wychowanie, to ocena Najwyższej Izby Kontroli również jest pozytywna z wykonania budżetu państwa w tej części. W wyniku kontroli 39,1% wydatków stwierdzono, że one również zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. Również sporządzone przez jednostkę sprawozdania budżetowe zostały cenione pozytywnie.

Część 67 – Polska Akademia Nauk. Tu również mamy ocenę pozytywną wykonania budżetu państwa w tej części i również nie stwierdzono wydatków niezgodnych z przepisami o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków.

Jeśli chodzi o wykonanie planu finansowego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, to tak jak zostało to powiedziane przez panią poseł, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami ocena została sformułowana w formie opisowej. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zrealizowało zaplanowane przychody i koszty w zakresie dotyczącym wykonania planu finansowego na 2024 rok. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności określone w rocznym planie działalności centrum i planie finansowym w układzie zadaniowym. Stwierdzono nieprawidłowości, które są powielane w dalszym ciągu, które były stwierdzone również w ubiegłorocznej kontroli budżetowej dotyczącej dokonywania wstępnej oceny przez główną księgową. Na ocenę w formie opisowej miała głównie wpływ negatywna opinia sporządzonych sprawozdań przez NCBiR.

Jeśli chodzi o część budżetową 803 – Rezerwa celowa pozycja 29, to kwota tej rezerwy objęta badaniem kontroli budżetowej wyniosła 34 492 400 zł i nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykorzystania środków z tej rezerwy. Pozostałe jednostki, które w tej chwili były omawiane, nie były objęte tegoroczną kontrolą budżetową. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pan Zbigniew Kuźmiuk.

**Poseł Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (PiS):**

Dziękuję bardzo. Tutaj była także część 90 poświęcona Akademii Kopernikańskiej. Ani pani poseł… Przedstawiciel NIK-u oświadczył, że te instytucje nie były objęte kontrolą. Ja chcę tylko przy tej okazji zwrócić uwagę na dwie rzeczy, że pojawił się, w ramach wydatkowania środków z tej części, taki materiał pokontrolny samego resortu nauki i wszystko wskazuje na to, że to wystąpienie pokontrolne ma wyraźnie charakter polityczny i było podstawą przygotowania ustawy o likwidacji. Zresztą to wystąpienie pokontrolne wpłynęło do uczelni na dzień przed pierwszym czytaniem tej ustawy, co jest rzeczywiście wyraźną już decyzją polityczną. No i, po drugie, jest też oczywiście odpowiedź uczelni na te wszystkie zarzuty, które znalazły się w tym wystąpieniu pokontrolnym, no ale oczywiście reakcji resortu na to nie ma żadnej i rozumiem, że konsekwentnie większość koalicyjna będzie dążyła do tego, żeby ta ustawa została przyjęta. To tylko takie dwie uwagi. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Nie widzę więcej zgłoszeń. Czy ktoś chciałby się ustosunkować do tej wypowiedzi? Nie. Wobec tego stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Edukacji i Nauki.

Przechodzimy do rozpatrzenia opinii Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Nie przywitałem pana ministra, sekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pana Marka Gzika. Witam. Bardzo proszę panią poseł Krystynę Szumilas o zreferowanie opinii Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Podobnie jak w poprzedniej opinii, pani przewodnicząca jest referentem i jednocześnie koreferentem Komisji Finansów Publicznych.

**Poseł Krystyna Szumilas (KO):**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Najpierw opinia Komisji Edukacji i Nauki oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, która została uchwalona przez te komisje w dniu 24 czerwca 2025 r. Komisje rozpatrzyły sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie części oświatowej, wydatki; pkt 2 części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działów 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza; części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 11, 26, 52 i 56; pkt 4 Zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi dokumentami, wysłuchaniu szczegółowych informacji dysponentów poszczególnych części budżetowych i stanowiska Najwyższej Izby Kontroli, Komisje pozytywnie opiniują sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2024 roku w powyższym zakresie. Po przedstawieniu opinii na… A, przepraszam, to już jest koniec przedstawienia opinii Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Samorządu Terytorialnego. Teraz pozwolę sobie zanalizować tę część ustawy budżetowej jako koreferent.

Część oświatowa subwencji ogólnej za 2024 rok, wiemy, że to było finansowanie zadań oświatowych, szkolnych i przedszkolnych. W 2024 roku finansowanie tych zadań, tak jak zawsze, było finansowane przez samorządy jako zadania własne i odbywało się z dochodów jednostek samorządu terytorialnego, ale ważnym źródłem tych dochodów była część oświatowa subwencji ogólnej. Subwencja ogólna w 2024 roku wynosiła 87 983 850 tys. zł i była wyższa o 36,2% w porównaniu do części oświatowej subwencji ogólnej w 2023 roku. Finansowy standard A podziału subwencji w 2004 roku – to jest też ważna informacja, bo to jest kwota, którą przekazuje się na 1 ucznia – czyli w 2024 roku wynosiła 8 tys.… prawie 9 tys. zł, ponieważ to było 8991,36 zł, natomiast w stosunku do 2023 roku wzrosła o 2092,67 zł, tj. o 30,3%. Nie będę przytaczała państwu danych ile samorządy powiatowe, gminne otrzymały subwencji oświatowej, ponieważ macie to państwo w swoich materiałach, natomiast ważne jest powiedzenie, że w 2024 roku wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 30,33%, w zależności od stopnia awansu zawodowego. Kwota subwencji została wykorzystana w 100%.

Ważne jest też podanie informacji o tym, że wydatki z budżetu państwa, budżetu środków europejskich na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wykonawczą, w stosunku do PKB wzrosło w 2024 roku do 2,8%. W 2023 roku wynosiło tylko 2,1%. Warto też przytoczyć udział procentowy subwencji oświatowej i dotacji przedszkolnej w 2024 roku i porównać to z udziałem procentowym subwencji i dotacji przedszkolnej do PKB w 2023 roku. Otóż w 2023 roku to było 1,9%, w 2024 roku – 2,5%. To też pokazuje w jaki sposób wzrosły wydatki budżetu państwa na te zadania i na pewno przyczyniły się do lepszego wydatkowania tych środków, lepszego funkcjonowania szkół i przedszkoli w naszym państwie.

Jeżeli chodzi o rezerwy celowe – część 83 i budżety wojewodów – część 85, to chyba z rozpędu już omówiłam to w poprzednim punkcie, więc nie będę powtarzać tego wystąpienia. Natomiast chciałam podkreślić, że i część oświatowa subwencji ogólnej za 2024 rok jak i rezerwy celowe i budżety wojewodów zostały zaopiniowane przez Najwyższą Izbę Kontroli pozytywnie. Ja też rekomenduję pozytywne zaopiniowanie tych części budżetu, które omawiałam w tym punkcie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo, pani poseł. I poproszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli. Bardzo proszę.

**Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Bernaś-Coşkun:**

Dzień dobry. Agnieszka Bernaś-Coşkun. Pełnię obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo. Tak jak pani poseł przed chwilą wspomniała, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 roku w części 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, w tym w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej. Wydatki zostały poniesione zgodnie z zasadami określonymi w ustawie

o finansach publicznych, a w badanej próbie wydatków, stanowiącej ponad 19% wydatków zrealizowanych w części 82, w tym część oświatowa subwencji ogólnej, stanowiła ponad 58% tej próby. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków. Podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego dokonano zgodnie z właściwym rozporządzeniem, a raty przekazywano jednostkom terminowo. Prawidłowo obliczono również kwotę na rezerwę części oświatowej subwencji ogólnej i również prawidłowo ją przekazano. NIK pozytywnie zaopiniowała również sprawozdania budżetowe w tej części i stwierdziła, że minister zgodnie z art. 175 ustawy o finansach publicznych sprawował skuteczny nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 82. W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułowała wniosków pokontrolnych i uwag. Oddam teraz głos koledze. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo.

**Pełniący obowiązki dyrektor departamentu NIK Sławomir Żyła:**

Ponownie Sławomir Żyła. Jeśli chodzi o część budżetową 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 11, to środki z tej rezerwy w tej pozycji nie były objęte badaniem kontrolnym w tym roku. Natomiast, jeśli chodzi o pozycję 26, 52 i 56, to nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości. Natomiast część budżetowa 85 – Budżety wojewodów dział 801 – Oświata i wychowanie, Najwyższa Izba Kontroli w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 roku w urzędach wojewódzkich nie prowadziła szczegółowych badań kontrolnych w zakresie dochodów. W trakcie kontroli wojewodów w tym dziale stwierdziliśmy 1 nieprawidłowość, która została stwierdzona w ramach kontroli budżetowej realizowanej w urzędach wojewódzkich, była jedna i dotyczyła nierzetelnych działań wojewody wielkopolskiego, który nie dokonał blokady niewykorzystanych środków pochodzących z rezerwy celowej w kwocie 2600 tys. zł środków przyznanych dla miasta Gniezna na podstawie decyzji ministra finansów 6 listopada 2024 roku na realizację zadań bieżących związanych z usuwaniem skutków zdarzeń o charakterze klęski żywiołowej, tj. intensywnych opadów deszczu z gradem, które miały miejsce w maju 2024 roku. Wojewoda takiej decyzji nie podjął, pomimo że beneficjent środków pismem z 12 listopada poinformował, że nie przystąpi do podpisania umów po przyznaniu dotacji. Działanie takie nie sprzyja optymalnemu wykorzystaniu środków przez ministra finansów.

Natomiast, jeśli chodzi o dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, to tu również zarówno dochody jak i wydatki w tym dziale nie były poddane szczegółowemu badaniu w kontroli. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła też 1 nieprawidłowość w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu i stwierdzono nierzetelne i niegospodarne działanie polegające na dokonaniu wypłaty ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystany urlop wypoczynkowy pracownikom urzędu, bez uprzedniego skutecznego zobligowania tych osób do wykorzystania przysługujących im urlopów w okresie wypowiedzenia lub przed rozwiązaniem stosunku pracy. Nieprawidłowość ta wystąpiła w obrębie kilku działów, m.in. właśnie w ramach omawianego działu 854. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Janusz Cichoń (KO):**

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Nie widzę zgłoszeń do dyskusji. Uznaję zatem, że zakończyliśmy omawianie wykonania budżetu we właściwości Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie.

Informuję jednocześnie, że protokół posiedzenia z załączonym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo. 17.30 następne posiedzenie.